

Технологічний підхід у вищій освіті
(проектування інноваційних технологій викладання)

Оксана Гузь

Ірина Годерюк

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИКЛАДАННЯ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Стрімкий розвиток українського суспільства висуває певні вимоги щодо освітньої і професійної кваліфікації працівників, задіяних у різних галузях виробництва. Основною рисою випускника ВНЗ будь-якого профілю має бути його конкурентоспроможність, що передбачає не лише володіння теоретичними знаннями, а й здатність застосовувати набуті знання на практиці, високий рівень загального розвитку, володіння комунікативними навичками, уміння мислити цілісно, критично і нестандартно, приймати самостійні рішення й адаптуватися в мінливих умовах, виявляти творчий підхід до розв'язання тих чи тих проблемних виробничих ситуацій.

У системі вищої освіти виділяємо такі інноваційні технології: інновації в змісті вищої освіти, інновації в педагогічному процесі, інновації в організаційних структурах вищої освіти, інновації в діяльності та відносинах між викладачами і студентами, інновації і сфері освітніх послуг, інновації в галузі міжнародного співробітництва вищих навчальних закладів [3].

Інформаційні технології становлять методичне обґрунтування побудови педагогічного змісту комп'ютерної програми, так було створено мережу різноманітних комп'ютерних навчальних програм, серед яких основними є комп'ютерний підручник, контролюючі та ігрові програми [4].

Формуючи загальні компетенції в інноваційних технологіях навчання необхідно задіювати комунікативну складову сучасного учбового процесу. Іншими словами, передача, зберігання, відтворення учбової інформації за допомогою глобальної мережі Інтернет створює можливості становлення нової якості теорії і практики навчання. Засоби комунікаційних технологій звільняють викладача від безлічі рутинних функцій. Викладач може управляти

процесом навчання, створюючи оптимально гнучкі програми вивчення наочного курсу, доступні в часі і просторі, індивідуально відповідні до кожного студента. При цьому у студента виробляються навички спілкування з комп'ютером, з'являється досвід використання сучасних інформаційних технологій, виховуються якості комунікативності і соціальної інтерактивності. Учбова діяльність стає якіснішою, ефективнішою, наочно орієнтованою, доступною і цікавою.

З вищесказаного виходить, що на сучасному етапі формування і функціонування наявних наочних освітніх ресурсів необхідне створення навчально-методичного комплексу (НМК) нового покоління як навчального середовища по дисциплінах. Дане учбово-інформаційне середовище є зручним засобом створення, зберігання і відтворення навчально-методичних матеріалів, здійснює навчання і виховання студентів в умовах глобальної інформатизації суспільного життя, використовує як нові, так і традиційні прийоми, методи і засоби навчання дисциплінам, підвищує роль самостійної роботи студентів, а також стимулює їх пізнавальну діяльність.

Для формування навичок і умінь у студента можна використовувати електронний практикум - навчальне середовище, що регулює процес отримання знань по предмету, що виробляє вміння вирішувати ключові задачі по курсу що вивчається, організуючу порядок виконання індивідуальних завдань.

Інформаційно – модульна технологія дозволяє активно використовувати дистанційне навчання в системі Moodle, що базується на використанні широкого спектра різноманітних інформаційних, технологічних та технічних засобів, які дозволяють побудувати навчальний процес без урахування місця та часу. До найважливіших рис дистанційного навчання дослідники відносять гнучкість, модульність, паралельність, повноту інформаційного доступу, економічність, технологічність, соціальну інтернаціональність, пізнавальну діагностичність та гуманність. Комп'ютерні системи навчального призначення надають можливість диференціювати процес навчання, застосовувати індивідуальний підхід, контролювати особистість із діагностикою помилок та

здійснювати зворотний зв'язок, забезпечувати самоконтроль і самоперевірку навчально - пізнавальної діяльності; скорочувати час навчання за рахунок виконання комп'ютером складних обчислень; демонструвати візуальну навчальну інформацію; моделювати й імітувати процеси і явища, проводити лабораторні роботи, експерименти й дослідження в умовах віртуальної реальності; прищеплювати вміння приймати рішення тощо.

Особливо актуальними в нових технологіях навчання є питання створення, розвитку і використання інструментарію для оцінки якості знань і ключових компетенцій, що набувають такими, що навчаються. Тести використовуються для організації самоконтролю з боку студентів, а також поточного контролю по темах і комплексного підсумкового контролю по дисципліні в цілому. У режимі тренінгу результати з кожного питання забезпечуються відповідним коментарем. У режимі підсумкового контролю студенту виводиться тільки загальний результат, при цьому викладачу доступний повний аналіз тесту. Для перевірки знань використовуються питання, коротка відповідь, відповідність, питання по тексту.

Інноваційні технології – важливий чинник навчально – виховного процесу. Вбачаються широкі перспективи використання інноваційних технологій у системі вищої школи.

ЛІТЕРАТУРА

1. Алфімов Д.В. Інноваційна освітня система вищої школи: шляхи відродження / Д.В. Алфімов // Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи: зб. наук. пр. / Ред. кол. Л.І. Даниленко та ін. – К.: Логос. – 2000. – С. 158-160.
2. П.Гаврилук О. Нові технології навчання — ефективний шлях забезпечення високої кваліфікації спеціалістів // Рідна шк. — 1998. — № 6. — С. 68—71.
3. Кремень В.Г. Освіта і наука України: шляхи модернізації (Факти, роздуми, перспективи) / В.Г. Кремень // К.: Грамота. – 2003. – 216 с.
4. Навроцький О.І. Вища школа України в умовах трансформації суспільства / О.І. Навроцький // Монографія. – Х.: Основа – 2000. – 240 с.
5. Фіцула М.М. Педагогіка / М.М. Фіцула // Тернопіль. – 1997. – С. 132-143.